

Aandacht krijgen en houden...

Nederland is 2025 ook weer in vrede en vrijheid begonnen, daarbij de activiteiten in de grey zone gemakshalve even niet meegenomen. Dat dat niet heel vanzelfsprekend is begint langzaam maar zeker door te dringen bij de bevolking en maatschappelijke en publieke organisaties. Onze civiele en militaire leiders hebben daar de afgelopen jaren aandacht voor gevraagd, zowel de CDS, de voorzitter van het Militair Comité van de NAVO, als meer recent voormalig premier Rutte in zijn nieuwe rol als secretaris-generaal van de NAVO. Daardoor heeft het thema de aandacht, zowel politiek, in de diverse media als rond de borrel- en keukentafel.

Of dat al de juiste aandacht is, is de vraag. De discussie lijkt vooral te gaan over een noodpakket en of we dat nu echt in huis moeten hebben voor als er oorlog uitbreekt. Alsof dat niet ook nodig kan zijn als openbare voorzieningen – toevallig of met opzet – langer dan een paar uur niet beschikbaar zijn, maar bijvoorbeeld een paar dagen.

Op 7 december 2024 was er een zware explosie in Den Haag, waardoor een deel van een huizenblok verdween en meerdere personen omkwamen of verwond werden. Chaos alom, maar wat het vooral illustreerde was het beeld dat we steeds zien van de oorlog in Oekraïne of in de Gazastrook. Het beeld van deze ontploffing, maar dan op hele grote schaal en langdurig! Hoe zouden we daarop reageren als dat in Nederland aan de orde was? Zijn we daarop voorbereid en zo niet, wat moeten we doen om dat wel te zijn? Dat gaat veel verder dan het noodpakket voor het individu thuis. Helaas is deze invalshoek (nog) niet voorbij gekomen. Dat noodpakket had overigens de explosie waarschijnlijk ook niet overleefd.

De aandacht – en misschien wel de bewustwording – is er dus wel, maar nog niet integraal en op het goede niveau. Omdat het nu vooral lijkt te zijn gekoppeld aan de twee conflicten aan de grens van Europa is het maar de vraag of de aandacht lang genoeg duurt om te verbeteren. De politieke verschuiving in de VS kan zomaar tot gevolg hebben dat er een pauze of een eind gaat komen aan de oorlogen in Oekraïne en de Gazastrook. Dat zou mooi zijn, maar het is niet onwaarschijnlijk dat de urgentie van de aandacht voor voorbereidingen op een mogelijk conflict in Nederland dan weer verslapt. Dat is ook niet onlogisch, gegeven de andere uitdagingen waar we voor staan. Feit is wel dat als we een eventuele oorlog verliezen, de andere crises als sneeuw voor de zon verdwijnen ten gunste van meer acute, echte problemen.

Het goede nieuws is dat de *Militaire Spectator* in februari expliciet aandacht besteedt aan het bredere onderwerp van gereed zijn of worden voor een gewapend conflict. Hopelijk draagt dat bij aan het behouden van de aandacht voor dit onderwerp bij een breder publiek voor zolang dat nodig is, zodat we tijdig een nationaal noodpakket hebben voor het geval dat... ■